

Čís. 11482.

Výrazem »Bauführer« v poslední větě § 418 obč. zák. jest míněn stavebník, na jehož příkaz a účet se stavba provádí, nikoliv stavitel, jenž ji pro stavebníka provádí z jeho příkazu a na jeho účet.

(Rozh. ze dne 17. března 1932, Rv II 3/31.)

Žalující stavitelé provedli k objednavce Rudolfa J-a a Arnošta Š-a stavbu cihelny na pozemku, o němž měli za to, že jest vlastnictvím Rudolfa J-a. Pozemek však byl ve vlastnictví rodičů Rudolfa J-a. Žalobci, nemohouce od objednatelů (Rudolfa J-a a Arnošta Š-a) dosíci zaplacení za stavbu, domáhali se na rodičích Rudolfa J-a, by byli uznáni povinnými postoupiti žalobcům pozemek, na němž byla postavena cihelna. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Žalobci se neodvolávají na to, že nárok Rudolfa J-a na odstup zastavené plochy zabavili a že jim byl nárok ten přikázán k vybrání, nýbrž opírají žalobní žádost jen o to, že prý postavili cihelnu svým nákladem. Tu však jest soud názoru, že žalobci nesprávně vykládají předpis § 418 obč. zák., že odstup zastaveného pozemku může požadovati ten, kdo stavbu fysicky provádí, naopak má soud za to, že jen stavebník, ten, pro něhož a na jehož objednávku, v jehož prospěch se stavba provádí, může vznést na vlastníka pozemku nárok podle § 418 obč. zák. Poněvadž žalobci sami přiznávají, že stavbu objednal Rudolf J. s Arnoštem Š-em, že s nimi byly smlouveny všechny podrobnosti stavby i podmínky platební a že dokonce byli o zaplacení stavební odměny žalováni, nelze žalobcům přiznati nárok na odstup zastaveného pozemku. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Pokud se týká nároku na odstoupení pozemku podle § 418 obč. zák., jest dáti za pravdu názoru prvního soudu. Slovem »Bauführer« nebo »stavitel« nemyslí zákon toho, kdo po živnostensku stavby provádí, nýbrž toho, kdo v souzeném případě stavbu provést dal, stavebníka, jak jest patrno i z judikatury. Neboť v tomto případě stavebník to byl, který z vlastního materiálu stavěl. Stavebníci byli tu vlastně dva, nikoliv však žalobci, nýbrž Rudolf J. a Arnošt Š. Snad by se mohlo namítati, že nestavěli, pokud se týče nedali stavěti z vlastního materiálu. Avšak žalobci nemohou tuto námitku činiti, neboť sami uvedli, že jim oba stavebníci stavbu zadali za odměnu ujednanou podle jednotkových cen. Žalobci tedy nemohou uplatňovati proti žalované nárok podle § 418 obč. zák., poněvadž jim nepřisluší. Ani tím nenabyli žalobci aktivní legitimace k tomuto sporu, že o povolení stavby žádal žalobce M., neboť žádost tu podal na okresní soud jménem Rudolfa J-a a Arnošta Š-a. Že touto žalobou uplatňují žalobci nárok Rudolfa J-a a Arnošta Š-a z § 418 obč. zák., kterýžto nárok by pro žalobce musil býti exekučně zabaven a jim přikázán k vybrání, žalobci ani netvrdili, tím méně dokázali. Žalovaní sice uvedli a žalobci to připustili, že celá řada věřitelů, i žalobci sami, pro své pohledávky zabavili exekučně nárok Rudolfa J-a, který měl proti žalované

straně z notářského spisu ze dne 20. března 1928 na odstoupení potřebné části pozemku jednak pro rozšíření cihelny, jednak pro vybírání hlíny. I když si žalobci dali tento nárok přikázati exekučně k vybrání, není tato žaloba podána, by realizovala tento nárok Rudolfa J-a, převedený exekučně na žalobce, nýbrž žalobci touto žalobou uplatňují nárok na základě § 418 obč. zák. A takovýto nárok, pokud by Rudolfu J-ovi a Arnoštu Š-ovi proti žalované straně příslušel, ani nezabavili, ani si nedali exekučně přikázati, nýbrž žalobou uplatňují svůj domnělý vlastní nárok na základě § 418 obč. zák., kterýžto nárok jim však ve skutečnosti nepřísluší.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

K nároku na odstoupení pozemku nemají žalobci oprávnění. Odvolací soud správně vyložil, že výraz »Bauführer« v poslední větě § 418 obč. zák. znamená stavebník — to jest ten, na jehož příkaz a účet se stavba provádí — nikoli stavitel — to jest ten, kdo ji pro stavebníka z jeho příkazu a na jeho účet provádí. K tomu vede výklad podle § 6 obč. zák. a srovnání §§ 417, 418, 419 obč. zák. a tento soud důsledně tomuto slovu tento význam přiznává, třebaž ne výslovně, ale smyslem svých rozhodnutí (sb. n. s. čís. 244, 3310, 3391, 8034, 9038, 10649 a j.). Stavebníky byli podle odvolacího soudu Rudolf J. a Arnošt Š., podle spisů okresní politické správy v H., jichž se žalobci dovolávají, jen Rudolf J. Dovolací soud souhlasí s míněním odvolacího soudu, že jimi byli Rudolf J. a Arnošt Š., kteří žalobce k postavení cihelny zjednali. Jenom jim mohl vzejíti nárok podle poslední věty § 418 obč. zák. Dovolatelé neprávem tvrdí, že žalobního nároku nabyli zabavením a přikázáním k vybrání nároku Rudolfa J-a na postoupení stavebního pozemku. O tento titul nemohou svůj nárok opírat proto, že podle § 328 ex. ř. by z něho mohli odvozovati jenom práva tam uvedená, nikoli žalobní nárok.

Čís. 11483.

K rozhodnutí o návrhu na přikázání k vybrání neknihovní pohledávky jest vzhledem k různosti práva na Slovensku a v historických zemích (§ 18 čís. 3 ex. ř. platného v historických zemích a § 18 zák. čl. LX: 1881) určití místně příslušný soud podle § 28 j. n.

(Rozh. ze dne 17. března 1932, Nd II 7/32.)

Rozhoduje o návrhu okresního soudu v Moravské Ostravě, by byl rozhodnut jeho záporný spor o příslušnost s okresním soudem v Košicích o otázce, který z těchto soudů je soudem exekučním v exekuční věci Dr. Alexandra O-a, advokáta v Košicích, proti Vilému W-ovi,